

Оверченко А.І., Навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У наш час, коли життя пред'являє до людини все більше вимог, знання іноземних мов стає необхідністю. У різних людей мотиви вивчення іноземної мови можуть бути різними. Так, дослідження, проведене Київським науково-освітнім центром, показало, *щостимулом* до вивчення іноземних мов 51% опитаних людей називають кар'єрне зростання, 23% - навчання і стажування за кордоном, 12% роблять це для того, щоб зробити свій відпочинок більш комфортним, 7% збираються в ділові закордонні подорожі, 4% навчаються для участі в міжнародних конференціях і 3% опитаних працюють з іноземними партнерами. Отже, переважна більшість відповідей безпосередньо пов'язана з роботою і просуванням по кар'єрних сходах. Висновок з цього напрашується один - для успішної роботи в найрізноманітніших сферах і напрямках, зокрема в діяльності працівників ОВС, однієї рідної мови недостатньо, необхідне знання іноземної мови. Щоб вивчення іноземної мови проходило легше та успішніше, необхідно пам'ятати кілька правил.

Перед тим, як вивчати іноземну мову, необхідно чітко визначити, для чого це потрібно, тобто поставити *мету*. Адже, якщо людина знає, заради чого локлає стільки зусиль, щоб

вивчити іноземну мову, це допоможе їй побороти і бездіяльність, і нехіть.

З самого початку треба вчитися правильної *вимови*. Якщо людина, вивчаючи іноземну мову, звикне до неправильної вимови, згодом їй доведеться докласти чимало зусиль, щоб подолати цю звичку. Тому питанням орфоєпії слід приділяти велику увагу, особливо в перші місяці навчання. Саме з цією метою у процесі вивчення необхідно використовувати магнітофон.

Необхідно постійно спілкуватися з *носіями мови*. Дізнайтеся, чи не живе неподалік представник народу, мову якого вивчаєте, і чи не допоможе він у оволодінні мовою. Таким чином можна спілкуватися також за допомогою Інтернету. Це дасть змогу опанувати одразу дві речі - правильну вимову і розмовну практику.

Вивчення іноземної мови потрібно починати *інтенсивно*. Протягом першого місяця необхідно приділяти вивченню мови 2-3 години щодня, а далі - і 5-6 годин. Згодом обсяг навчального матеріалу можна дещо скоротити. Також за перший місяць потрібно освоїти всю нормативну граматику. Може виникнути запитання: де взяти стільки часу на вивчення іноземної мови? Окрім спеціально відведених для занять годин, потрібно використовувати кожну вільну хвилинку. Наприклад, їдучи в транспорті, знаходячись у черзі. Намагайтеся кожен предмет, який привернув увагу, перекладати на іноземну мову; звернувшись до когось із певною реплікою, спробуйте хоча б подумки перекласти її на мову, яку вивчаєте тощо. Варто зазначити, що психологічні дослідження процесу запам'ятовування показали, що короткі фрази запам'ятовуються легше, ніж окремі слова. З'ясовано, що кількість одиниць у фразі для її правильного осмислення не має перевищувати семи. Підраховано також, що частота слів з кількістю складів у межах чотирьох становить 90-99% у різних мовах. Тому кращезапам'ятовуються і більший ефект мають чіткі короткі фрази, що складаються з коротких слів [1, с. 319]. Тож для кращого

вивченні іноземної мови можна окремі слова об'єднувати у прості фрази, але робити це потрібно граматично правильно.

Створіть для себе підходящу *методику вивчення* іноземної мови. Так, відомий чеський соціолог Іржі Томан розповідає про юнака, який у трамваї, у метро, в черзі перебирав маленькі аркушки паперу. Поговоривши з ним, вчений дізнався, що на аркушках у нього - іноземні слова і фрази: на одному боці - оригінал, на другому - переклад. Він заучує спочатку одне, потім друге. Опрацьовані картки кладе до кишені, а в руці залишаються ще не вивчені. Аналогічні картки містили також граматичний матеріал, який так само вивчався і систематично повторювався. Так за чотири роки юнак вивчив німецьку, англійську та російську мови. Він не був феноменом, а просто раціонально використовував час, працюючи за підходящою для нього методикою[2, с. 221].

Якщо людина хоче вивчити іноземну мову, то повинна насамперед навчитися активно *володіти лексикою*. Це передбачає оволодіння окремими словами та фразами, характерними для даної мови. Вивчення має проходити активно та пасивно: при активному вивченні перекладаються слова рідної мови на іноземну, при пасивному - слова іноземної мови на рідну. Для цього варто користуватися словниками та розмовниками. Тут необхідно пам'ятати основне правило: якщо хочете навчитися писати іноземною мовою - пишіть, якщо читати - читайте, а якщо розмовляти - то розмовляйте. Отже, вивчення іноземної мови не має бути однобоким, мову потрібно вивчати комплексно, приділяючи увагу і написанню, і читанню, і перекладу, і говорінню.

Надавайте вивченню іноземної мови *емоційного забарвлення*. Вивчаючи певне слово, намагайтеся побудувати його образ у своїй уяві, проасоціюйте його з іншими словами, уявіть, як це слово влітається у речення. Іноземні слова, які означають продукти харчування, можна записати на картках коричневого кольору, а ті, що означають види транспорту - червоного і т. ін.

Оскільки при вивченні іноземних мов провідну роль відіграє заучування, той *повторення* при цьому має величезне значення. Повторюватися мають слова, фрази, граматики. Частина свіжо вивченого матеріалу потрібно повторити не пізніше, ніж через 48 годин після вивчення, щоб інформація перейшла з короткочасної пам'яті у довготривалу [1, с. 319].

Не забувайте також постійно *мотивувати та заохочувати* себе до вивчення іноземної мови.

Список використаних джерел

1. ВарійМ.Й. Загальна психологія: Навч. посіб. / 2-ге видан., випр. і доп. - К.: «Центр учбової літератури», 2007. - 968 с.

2. Томан І. Як удосконалювати самого себе: Пер. з чес. - К.: Політвидав України, 1988. - 319 с.